

Právy zahraničné

Rakousko-Uhersko.

Telegrafické zprávy, docházející z Rakouska, jsou chudé a poré a nelze z nich naprosto vytí politikou situaci. A rovněž i poštovní zprávy jsou nejjasnější a je z nich vidno, že v přítomné době vše klidně odpočívá. Poletníci tráví své prázdniny a nide není znatelný ruch, ba ani Praha, aby připravena byla půda ro nové volby, jež budou vypsalihned po schválení volební opravy. Výbor pro volební opravu projednal v posledních dnech pot mandátů pro král. České, pro Poravu, Halič, Tyrols a Štýrsko. e návrhu posl. Loeckera přijat počet mandátů pro král. České listie 130, z nichž bude 75 volebích okresů s převážně českým a 5 okresů s převážně německým obyvatelstvem. Přibylo tedy Němcům 5 a Čechům jen 3 mandáty. Poměr tento, jak prohlásil výboru dr. Kramář, zůstává a zhoršuje ještě nedostatečný poměr, v jakém nalézali se Češi předeházejících předvolbách. r. Gautsche a princee Hohenloha. le návrhu poslance Loeckera přijat zvýšený počet mandátů pro Moravu 49, tedy o 3 více než původně bylo navrženo, z nichž 2 připadnou Čechům a 1 Němcům. Celkem bude na Moravě 30 mandátů českých a 19 německých. Ze i tento poměr jest velice nepravdivý, jest vidno z toho, že připadá jeden mandát na 36,700 Němců a teprve na 57,950 Čechů. Počet mandátů v Haliči stanoven rovněž dle návrhu Loeckerova počem 106 mandátů, v Tyrolsku počtem 25, něm. 16, ital. 9, a ve Štýrsku počtem 30 mandátů. — Příští schůze volebního výboru konána bude po letních prázdninách. — Veliká stávka vypukla v Bádélkách v městech Béliet a Biale. Před časem měli továrníci dělníky mzdový spor a ješto nesel tento k žádným koncům, chtějí ohlásiti výstupu. Leť tomu předešli dělníci sami. V těchto dnech ohlásili stávku. Přes 12,000 dělníků stávkuje. — Mezi Rakouskem a Srbskem se poměry stále přistřívají. Rakouský vyslanec při dvoře srbském podal na rozkaz své vlády vláde srbské notu, v níž se oznamuje, že rakouská vláda vystoupí přísně proti každému úskoku srbskému. O nějakém úskoku se strany srbské nedá se ani mluvit. Jisto jest, že srbská vláda při nynější malomocnosti Ruska jest dána Rakousku na pospas. Rakousko tohoto kritického okamžiku chce využítkovati v plné míře ve svůj prospěch. — Eugen Boross, komisař uherského ministerstva pro orbuv Spoj. Státech, byl v těchto dnech vládu uherskou odvolán. Stál mnoho peněz a byl vlastně zbytečným. Jedinou jeho starostí bylo, aby staral se o rozšíření obchodu mezi Uhry a Sp. Státy. Do Spoj. Států, vyjímaje vína, nedováží se žádných produktů z Uberska. Boross získal úřad ten pouze z té příčiny, že byl dobrým osobním přítelem bývalého ministra orby Frelie. Úřad ten zajistil Frelie příteli svému kontraktem na deset roků. Ale nynější vláda oznámila, že kontrakt tohoto neuznává a že úřad je to zrušuje. Jak se proslýchá, bude se Boross s uherskou vládou souditi. — Jak se proslýchá chystá se císař na námořní manévry na moři adriatickém. Po ukončení těchto, odeběře se císař do Bosny a Heregoviny. Stane se tak poprvé v jeho životě. — Rakouský císař stal se zase dědečkem. Nejmadší jeho dcera Marri Valerii, provdaná za arcivévodu salvatora, narodila se dcera. Narodená dcera jest devátým dítětem arciknížecích manželů.

Rusko.

V Petrohradě vypukla stávka. Počítá se, že 70,000 vyšlo na stávkou, což není tolik, kolik se očekávalo. Praví se, že o částečné potlačení stávky má největší zásluhu policie, která před časem veliké množství dělnických vůdců pozatýkala. V elektrárnách a plynárnách pracuje se hlavně za pomoci vojáků, již však práci tu konají a nechutí. Ani na venkove nepodařilo se vyvolat všeobecnou stávku. Příčinou toho jest, že není mezi lidem jednota. V Petrohradě stávku zahájili sazeči, ale sami byli první, již opět vstoupili do práce. — Podle všeho stávka se nezdaří. Liberalové a třídy majetnější zradili dělnictvo v poslední chvíli. Rovněž stále neshody mezi dělníky znemožňují rozšíření stávky. Radikální členové rozpuštěné sněmovny vydali k lidu prohlášení, v němž se praví, že jedinou cestou k ukázaní síly národa je všeobecná stávka. — Veliké překvapení způsobily zprávy, jež vzaly svůj původ ve Vídni a které oznamovaly, že se car chce vzdáti trůnu. Pověsti tyto ukázaly se však bezpodstatnými. — Ministerstvo vnitř vyzvalo počátkem minulého týdne občánky, v němž se prohlašuje stávka za skončenou. V občánku tom se praví, že vyjímaje v Petrohradě a Moskvě, žádná značnější stávka nebyla. Vládní inspektoři oznamují, že za týden bude práce opět v proudu. — Z celé země docházejí zprávy o vraždách, jež pášou revolucionáři na lidech revolučnímu hnutí nepohodných. V Samaře byl dne 3. srpna zavražděn gubernator Bloch. V Pjatorsku zabít byl velitel pevnosti. Vrahem jeho byl jistý důstojník posádky. — Předseda ministerstva Stolypin hodlá uskutečnit několik reform a vyjednávat prý již s carem o schválení jich. Mezi jinými má to býti též změna v kabinetu, do něhož mají vstoupiti tři noví lidé. V první řadě bude prý jmenován ministrem orby. Filosofov, jenž vyhlédl jest pro obchod a Izvolksy, jenž má býti prokurátorem svatého synodu. — Proslýchá se, že se odeběře car do Carského Sěla, kamž právě odebralo se několik gardových pluků. Jako obyčejné i tato návštěva spojena bude s velikými vojenskými slavnostmi. Po té odeběře prý se car na letní pobyt na finské pobřeží, který byl projektován již před dvěma roky. Car prý hledí na všechny současné události klidně a nepřipouští si žádných starostí. — V Krasnoe Sělu podniknut byl útok na život velkoknížete Mikuláše Nikolajeviče, kterého chtěl před časem car jmenovati diktátorem a učiniti nejvyšším vojenským velitelem. Útok stal se při manévru. Vojáci střelili na slepo, ale někteří z nich opatřili se kulkami ostrými a vyslali několik jich v ta místa, kde ve středu vybrané družiny dlel velkokníže. Kule hvízdualy těsně kolem uší velkoknížete, leť žádná z nich jej nezasažla. Hned byl dán rozkaz k zastavení střelby a zavedeno vyšetřování. Zjistilo se, že střelba pocházela od prvního praporu gardových ostrostřelců, pluku to, jenž těšil se u cara zvláště ní přízni. Zdá se, že v gardovém vojsku je více revolucionářského smýšlení než v plucích jiných. Že útok minul se se zdarem, přičítá se nedočkavosti pachatelů. Střelili prý z veliké dálky, ačkoli mohli později tak učiniti z blíže. Událost tato způsobila veliký rozruch. U dvora mělo se za to, že velkokníže Mikuláš je v vojska velice oblíben. — V nejbližší době bude postaveno přes 2000 námořníků před vojenský soud pro vzpoury v Seaborgu a Kronštadtu. Předpokládá se, že soud ne-

bude krutým, ješto car nařídil soud zvláštní, jemuž předsedati budou důstojníci od něho jmenovaní. Car prý nařídil, aby se důkladně vyšetřili příčiny, z kterých povstání vzniklo a rovněž žádá vyšetření střížnosti mužstva.

Španělsko.
Hrozná mořská katastrofa udála se 4. srpna u Cape Palos na pobřeží španělském. Italská parolod' Sirio, plující z Genoa do Barcellona, Cadiz, Montevideo a Buenos Ayres, utonula při ostrovech Hormigas. Na lodi té nacházelo se kolem osmi set lidí, z nichž při ztroskotání 385, většinou Italové a Španělové zahynuli. Sirio narazila na úskalí známé pod jménem Bajos Hormigas a hned na to počala tonouti. Ostrov Bajos Hormigas leží asi dvě a půl míle od Cape Palos. Kapitán udal, že na lodi nacházelo se 645 cestujících a mužstvo, čítající 127 hlav. Katastrofa udála se po 5. hodině odpolední. Rybáři při březích Cape Palos byli očitými svědky hrozného neštěstí a se svými lodkami přispěchali nešťastným na pomoc. A jenom jim možno děkovati, že mnozí z pasažerův i mužstva byli zachráněni. Na tonoucí lodi odehrávaly se hrozná scény. Italové noží razili si cestu k záchraným člunům. Mnozí mužové i ženy vrhali se do moře, kdež nalezli smrt. Jedné matce kdosi radil, aby odhodila své dítě, že bude jí vaditi při pokusech o záchranění, leť tato odhodlaně odmítla, prohlásivši, že raději zhyne i s dítětem. Později podařilo se rybářům zachrániti matku i děcko. Arcibiskup brazilský zahynul s tonoucími. Mnoho lidí bylo pobodáno, pošlapáno, nebo jinak pohmožděno. Někteří z těchto dopraveni byli na břeh, kdež zahynuli. Mnozí při patření na děsné výjevy sešílili. Zmatek na všech stranách byl nepopsatelný. Bylo to jedno z největších neštěstí, jež za posledních 100 let událo se na moři. — O kapitánovi Paradim se vypravuje, že se zastřelil, když viděl co se stalo. Zpráva ta byla však vymyšlena. Kapitán byl vzat v Carthageně do úředního výslechu a přiznal se, že špatně počítal vzdálenost své lodi od pověstných mělin u Hormigalu a tím neštěstí zavinil. Dobrovolně loď prý neopustil, nýbrž plavei jej k tomu donutili. Když byl na odchodu ze soudní síně, chtěli jej někteří ze zachráněných z lodi Sirio lynčovat, leť bylo jim v tom zabráněno strážníky. — Jak poslední zprávy oznamují, nemusilo neštěstí skončiti tak tragicky, kdyby bylo mužstvo i s kapitánem loď neopustilo. Kdyby zachován byl pořádek a předešlo se zmatkům, bylo by se jistě zachránilo daleko více osob. — Pro troscebníky byly již uspořádány sbírky, jež jdou ryhle ku předu. Poslední zprávy oznamovaly, že sebráno bylo \$28,000.

Německo.
Pověsti, jež před časem vznikly ohledně zakročení Německa v Rusku, prohlásují se znovu za nepravdivé. Německo nemělo toho nejmenšího úmyslu tak učiniti, ješto dobře ví, že v moderní době se zakročení v cizích zemích nevyplácí a nevede rovněž k něčemu dobrému. — Křest císařova vnuka bude se odvíjeti 29. srpna. Děcko bude míti jméno po dědečkovi Vilém. Kmotry budou císař rakouský a car ruský.

Little Falls, Minn.— Využíval jsem dvě láhve Dra. Petra Hoboka a uděly mi lépe než \$100 utracených na lékaře. Stonal jsem po sedm roků a nemohu slovy vyjáditi své utrpení. Tři lékaři mne léčili, ale nemohli mi pomoci." Robt. A. Raska.

OMAHA.

— Na universitě Creightonové, jež úspěšně pokračuje, zahájen bude podzimní běh v oboru vzdělavacích věd, lékařství a lékařnictví v úterý dne 4. září, v oboru právnickém v pondělí dne 10. září a v oboru zooložickém v pondělí dne 4. října.

— Paní E. Bandhauerová odebrala se min. týdne na návštěvu svých rodičů, manželů F. Krejčích, již bydlí na farmě blíže Milligan. Paní Bandhauerová odebrala se k milým rodičům svým hlavně za tou příčinou, aby účastenila se významné rodinné události, totiž oslavy zlaté veselky manželů Krejčích. K četným gratulacím připojujeme i my svoji a přejeme manželům Krejčím, aby dočkali se ještě svatby diamantové v plné síle a svězestí.

— Paní Bertá Sandozová, dcera známého krajana J. K. Schmidta z Verdigre, jež nalézá se již delší dobu v zdejším nemocnici sv. Josefa, pozdravila se již tak dalece, že bude jí možno v době nejbližší odebrati se již do svého domova. Přejeme milé krajanee dokonalého uzdravení z plna srdce.

— V sobotu min. týdne bylo u krajana p. Jos. Zemana, bydlícího v č. 808 Hickory ul., neobyčejně živo a rušno. Manželé Zemanovi oslavovali totiž křtiny novorozeného hošíčka a že to bylo všechno slavné, netřeba podotýkat. Všichni měli z malého světločánka radost nemalou a zvláště babička paní Šlogrová, která při tomto obřadu svého světece držela. Kmotry byli p. Jos. Šmarda a sl. Marie Duškova. Večer uspořádána byla velkolepá hostina, k níž sezváno bylo četné přátel a známých. Netřeba podotýkat, že všeho bylo dosti, jidel, doutníků i pitiva znamenitého, při jehož vaření jest pan Zeman spolupracovníkem. Mezi shromážděnými byl též p. F. Kotva s manželkou, který těšil se všeobecné pozornosti. Pan J. Řezáč a Tvrdý obstarali hudbu. A kdož by odolal těm zvukům svůdným a dováděným, zvláště když kolem všude smích a radost na všech tvářích žítí lze? A neodolali shromáždění a sousedským tanečkem významnou rodinnou slavnost ukončili. Teprve za časných hodin ranních se účastníci v povznesené náladě rozešli. — Obřady při křtu vykonal velp. Vráněk.

— V živé paměti zajisté zůstanou všem účastníkům nedělního výletu Čes. Svob. Školy a Pěv. Odboru Těl. Jed. Sokol krásné chvíle, jež strávili v upřímném kruhu krajanů v Plattsmouth. Výlet vydařil se nad očekávání znamenitě. Hned za časného jitra byl v naší české čtvrti znatelný zvláštní ruch. Za nádherného počasí ubírali se skupiny výletníků k Burlingtonskému nádraží, odkud zvláštní vlak měl vyjeti. Kolem 9. hodiny přes 500 výletníků bylo již usazeno v kárách a ještě stále přicházeli účastníci noví. Po 9. hodině vlak vyjel a kolem 10. hodiny dojel do Plattsmouth. V dlouhém průvodu odebrali se účastníci do české sokolské síně, několik bloků od nádraží se nacházející. Zde v stínu stromů se všichni rozložili v malé chvíli a rozproudila se opravdu nenucená a upřímná zábava na všech stranách. Pro každého bylo tu milé pobavení, jehož každý užil dokonale. Kolem 3. hodiny odp. zahájen byl v síni program "Proslavem s překážkami," jež předsel p. Otakar Charvat. Na to následovalo několik čísel žáků české svob. školy sestávající z deklamací, zpěvu i hudby, za řízení neuvěřitelného a oblíbeného učitele české školy p. R. Fibingera.

Pěv. Odbor Těl. Jed. Sokol zdařile přednesl několik zpěvů, za což byl mu odměnou neutuchající potlesk obecnstva, četné v sni shromážděného. Veliké pozornosti těšilo se vystoupení "Veselých Josořků" pp. Charvata, Šrámka, Votavy, Špičky a Žabky, kteří zdařilým provedením humoristické scény rozjařili obecenstvo dokonale. Na to rozproudila se taneční zábava, již zvláště naše mládež v plné míře využívala. Rovněž na zahradě zazpíval Odbor Sokola několik písní, z nichž zvláště populární "Muziky, muziky" byla shromážděnými nadšeně přijata. Pan Joe Mik, vždy neuvěřitelný spolupřátel našich zábav, ukázal nám výtečně předneseným solem, že je znamenitým tenoristou. Pan Dobrovolský zavděl se obecenstvu přednesením několika veselých kupletů. Na jiné straně stinné zahrady měly obětavé naše dámy připraveno dosti občerstvení a že ani "ice-cream" nescházel, netřeba podotýkat. Nálada na všech stranách byla znamenitá a zarmoucenou tvář by byl nikdo nenašel ani s lucernou za bílého dne. Neradí loučili se vyletíci s milým místem, kde zažili tolik pěkných chvíl a loučení všech bylo těžké. A ještě ve vlaku, když za jásavých zvuků našich písní národních vyjížděti zase k Omaze, všichni vzpomínali na ty krásné a šťastné okamžiky, při nichž zapomněli na všechny starosti pozemské. K tak zdařilému výletu můžeme oběma snaživým shorům jen gratulovati. Vzpomínka naň z paměti malých i velkých účastníků hned tak nevyjmizí.

— Při nedělním výletu v Plattsmouth proveden byl zdařile žáky české školy následující program: 1. "Vrabčí soud", deklamace, Anna Petrová. 2. Gondoliera pro mandolinu, Julie Šteníčeková. 3. Pět národních písní, nejmladší žáci školy. 4. Kocour a pes, báseň, Alois Žabka. 5. Hvězdám, zpěv, Klub mládeže "Máj". 6. Rudovousek, deklamace, Julie Šteníčeková. Všichni odměněni byli hlučným potleskem a každé číslo těšilo se náležitě pozorností shromážděného obecenstva.

— V pondělí dopoledne odvíval se pohřeb předčasně zesnulé paní Antonie Urbanové, manželky krajana p. J. Urbana, bydlícího v č. 1219 již. 14. ul. Zesnulá dala před 14 dnů život malému děvčátku, jež těší se dobrému zdraví, z čehož otec i všichni přátelé měli radost nemalou. Leť radost jejich zkalena byla záhy nemocněním mladé matky. Onemocněla na zápal plie a po dvoudenní nemoci zemřela ve stáří 20 let. Pohřbu účastnilo se slušné množství přátel a známých a mezi jinými i 6letá delegace spolku sv. Jana Křtitele ze So. Omahy, ku kterémuž spolku krajan Urban náleží. Pohřební obřady v domě smutku a v chrámu vykonal vlp. Vráněk a po skončení těchto odebral se smuteční průvod na katolický hřbitov St. Mary's v South Omaze. Tragický osud mladé matky, jež nyní kdy měla se těšiti z radostí mateřských, odebrala se ve světy neznámé, zajisté zachvěje srdcem každého. Osiřelá děvčátko nalézá se nyní v ošetřování pl. I. Mlaskačové. Zesnulá byla rozená Laudatova, a do Ameriky se svým nynějším manželem přijela asi před rokem z Bojistik a Ledče v Čechách, kde rodiče její dosud žijí. Krajanu Urbanovi platí naše upřímná soustrast.

PRODA SE z volně ruky krásně zařízený pekařský závod v Omaze za výhodných podmínek. Bližší podrobnosti sdělí ochotně administrace "Pokroku Západu." Omaha Neb. 1-4